

# КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

## СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої  
освіти

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра філософії, соціології та політології

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

вченою радою *КНТЕУ*

(пост. п. № від «*4*» *04*. 2021 р.)

Ректор



*А.А. Мазаракі*

## СОЦІОЛОГІЯ МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ / SOCIOLOGY OF MASS COMMUNICATIONS

### РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/	bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/	Social and behavioral sciences
спеціальність	054 Соціологія	/	Sociology
спеціалізація	Соціологія економічної діяльності	/	Sociology of economic activity

**Київ 2021**

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ  
заборонено**

Автори: Гусева Н. Ю., кандидат історичних наук, доцент  
кафедри філософії, соціології та політології

Єнін М.Н., кандидат соціологічних наук, доцент  
кафедри філософії, соціології та політології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри  
філософії, соціології та політології 21. 09.2021 р., протокол №4

Рецензенти: Кухта М.П., доктор соціологічних наук, професор кафедри  
філософії, соціології та політології,

Лисенко Т.О., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри філософії,  
соціології та політології,

Бабка В.Л., кандидат історичних наук, старший науковий співробітник  
відділу соціально-гуманітарних наук Державної наукової установи  
«Енциклопедичне видавництво»

**СОЦІОЛОГІЯ МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ/  
SOCIOLOGY OF MASS COMMUNICATIONS**

**РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE**

<b>освітній ступінь</b>	<b>бакалавр</b>	/ bachelor
<b>галузь знань</b>	<b>05 Соціальні та поведінкові науки</b>	/ Social and behavioral sciences
<b>спеціальність</b>	<b>054 Соціологія</b>	/ Sociology
<b>спеціалізація</b>	<b>Соціологія економічної діяльності</b>	Sociology of economic activity

# І. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
		Усього годин/кредитів	з них			
			лекції	семінарські заняття/МК	самостійна робота студентів	
1	Соціологія масових комунікацій в системі соціологічного знання	14	2	2	10	О, ТЗ, ЕК
2	Виникнення масових комунікацій в суспільстві: функціональний підхід	14	2	2	10	О, ТЗ, ЕК, ККР
3	Основні соціологічні теорії та моделі масових комунікацій	14	2	2	10	О, ТЗ, ЕК
4	Комунікатор та аудиторія ЗМК як об'єкт соціологічного дослідження	16	2	2	12	О, ТЗ, ЕК
5	ЗМІ як соціальний інститут та соціальна підсистема	18	2	2	14	О, ТЗ, ЕК
6	Інформаційне суспільство та глобалізація комунікативних процесів	18	2	2	14	О, ТЗ, ЕК, ККР
7	Інтернет у системі масової комунікації	16	2	2	12	О, ТЗ, ЕК

8	Соціальні інтереси суб'єктів масової комунікації	14	2	2	10	О, ТЗ, ЕК
9	Форми та формати масової комунікації. Ефекти масової комунікації та ефективність діяльності ЗМК	14	2	2	10	О, ТЗ, ЕК
10	Громадська думка як стан масової свідомості	14	2	2	10	О, ТЗ, ЕК
11	Інформаційно-психологічний вплив та маніпулятивний потенціал ЗМІ в контексті масової свідомості	14	2	2	10	О, ТЗ, ЕК
12	Засоби масової інформації та політика: моделі та способи взаємодії	14	2	2	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
	<b>Разом:</b>	<b>180/ 6</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>132</b>	О, КТ, ТЗ, ЕК
<b>Підсумковий контроль</b>						<b>екзамен</b>

**Скорочення:**

О – опитування

КТ – комп'ютерне тестування

ТЗ – творче завдання

ЕК – експрес-контроль

ККР – комплексна контрольна робота

## II. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
<p><b>Знати:</b> предметну галузь, дослідницькі питання соціології масових комунікацій.</p> <p><b>Вміти:</b> розрізняти змістовні відмінності особливостях використання основних понять.</p>	<p style="text-align: center;"><b>Тема 1. Соціологія масових комунікацій в системі соціологічного знання</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Лекція</b> <b>План лекції</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Об'єкт та предмет соціології масової комунікації.</li> <li>2. Поняття медіа, масової комунікації, соціальної інформації, масової інформації, засобів масової комунікації (засобів масової інформації).</li> <li>3. Поняття масової свідомості.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний: 1-5, 8.</i> <i>Додатковий: 12-14.</i> <i>Інтернет-ресурси: 24, 27.</i></p> <p style="text-align: center;"><b>Семінар</b> <b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Феномен постправди: характеристики та форми.</li> <li>2. Суб'єкти політики постправди.</li> <li>3. Можливості протистояння постправді.</li> </ol> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготуйтеся до дискусії на тему «Як існує громадська думка» за основними тезами П. Бурдьє, в яких він поставив під сумнів існування громадської думки.</li> <li>2. Підготувати презентацію у Power Point на тему «Роль евфемізмів у формуванні громадської думки».</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний: 1-5.</i></p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">10</p>

	<p><i>Додатковий:</i> 17-19. <i>Інтернет-ресурси:</i> 24, 27.</p>	
<p><b>Знати:</b> специфіку комунікаційних процесів у різних типах суспільства.</p> <p><b>Вміти:</b> порівнювати особливості комунікаційних процесів в традиційному, індустріальному у та постіндустріальному (інформаційному) типах суспільств.</p>	<p><b>Тема 2. Виникнення масових комунікацій в суспільстві: функціональний підхід</b></p> <p><b>Лекція</b> <b>План лекції</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Комунікація в традиційному суспільстві.</li> <li>2. Особливості масової комунікації в індустріальному суспільстві.</li> <li>3. Зміни в масовій комунікації в інформаційному суспільстві.</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1, 2, 4, 5, 8. <i>Додатковий:</i> 12. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 28, 29.</p> <p><b>Семінар</b> <b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Нація і масова комунікація.</li> <li>2. Масова комунікація як канал підсилення девіацій.</li> <li>3. Інтернет-залежність та депривація в результаті віртуальних взаємодій.</li> </ol> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. На основі вивчення лекційного матеріалу підготуватися до експрес-опитування.</li> <li>2. Підготуйтеся до дискусії на тему «Зміни у масово-комунікативних процесах в історичному контексті: реалії, ризики, перспективи».</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1, 2, 4, 5, 8. <i>Додатковий:</i> 12. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 28, 29.</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>10</p>
	<p><b>Тема 3. Основні соціологічні теорії та моделі масових комунікацій</b></p>	

<p><b>Знати:</b> зміст основних соціологічних теорій масових комунікацій.</p> <p><b>Вміти:</b> робити порівняльний аналіз місця та ролі масових комунікацій у суспільстві на основі вивчення сучасних соціологічних теорій</p>	<p style="text-align: center;"><b>Лекція</b> <b>План лекції</b></p> <p>1. Ліберальний плюралізм у перспективі аналізу ролей ЗМІ як ключового інституту масової комунікації у демократичному суспільстві.</p> <p>2. Критична перспектива розгляду ролі масової комунікації та ЗМІ у суспільстві: А) Інструменталізм; Б) Комунікативна теорія Ю. Хабермаса; В) Концепція гегемонії А. Грамші; Г) Теорія «культывації» Дж. Гербнера.</p> <p style="text-align: center;"><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1-5, 8. <i>Додатковий:</i> 10, 15. <i>Інтернет-ресурси:</i> 28.</p> <p style="text-align: center;"><b>Семінар</b> <b>План семінару</b></p> <p>1. Технологічний детермінізм (Г. Інніс, М. Маклюен). 2. Постмодернізм (Ж. Бодрійяр).</p> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <p>1. На основі вивчення лекційного матеріалу підготуватися до експрес-опитування. 2. Скласти словник термінів (не менше 5), які були виокремлені у міні-лексикон лекції. 3. Підготувати презентацію у <i>Power Point</i> на тему «Теорія «вікно Овертону»».</p> <p style="text-align: center;"><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1, 2. <i>Додатковий:</i> 10, 15. <i>Інтернет-ресурси:</i> 28.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">10</p>
<p><b>Знати:</b> соціальні характеристики</p>	<p style="text-align: center;"><b>Тема 4. Комунікатор та аудиторія ЗМК як об'єкт соціологічного дослідження</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Лекція</b> <b>План лекції</b></p>	

<p>основних суб'єктів масово-комунікативного процесу.</p> <p><b>Вміти:</b> аналізувати універсальні етичні засади професійної етики журналістів, особливості їх прав та обов'язків.</p>	<p>1. Соціальна характеристика засновника. 2. Соціальна характеристика редактора. 3. Журналіст як професійний комунікатор.</p> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 17, 20, 22. <i>Інтернет-ресурси:</i> 24, 27.</p> <p><b>Семінар</b> <b>План семінару</b></p> <p>1. Джерела прибутків інформаційних каналів. 2. Аудиторія, її типи. 3. Фрагментація аудиторії.</p> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <p>1. На основі вивчення лекційного матеріалу підготуватися до експрес-опитування. 2. Підготуйтеся до роботи в малих групах на тему «Принципи журналістської етики». 3. Підготувати презентацію на 10-12 слайдів у Power Point на тему «Кодекс етики українського журналіста».</p> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 17, 20, 22. <i>Інтернет-ресурси:</i> 24, 27.</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>12</p>
<p><b>Знати:</b> особливості функціональних наслідків діяльності ЗМІ як соціального інституту.</p> <p><b>Вміти:</b> визначати місце та роль ЗМІ</p>	<p><b>Тема 5. ЗМІ як соціальний інститут та соціальна підсистема</b></p> <p><b>Лекція</b> <b>План лекції</b></p> <p>1. Поняття соціального інституту та медіасфери у соціології. 2. Характеристика ЗМІ як соціального інституту.</p> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1, 2, 4, 8. <i>Додатковий:</i> 9, 13, 17. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26.</p>	<p>2</p>



<p>серед інших соціальних інститутів суспільства, порівнювати міжнародні індекси, які використовуються при вимірювання рівня свободи медіа в різних країнах.</p>	<p style="text-align: center;"><b>Семинар</b> <b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Функції та дисфункції ЗМІ та масової комунікації.</li> <li>2. Мас-медіа як четверта влада.</li> <li>3. Індекси свободи ЗМІ.</li> </ol> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. На основі вивчення лекційного матеріалу підготуватися до експрес-опитування.</li> <li>2. Скласти словник термінів (не менше 5), які були виокремлені у міні-лексикон лекції.</li> <li>3. Підготуйтеся до роботи в малих групах на тему «ЗМІ: свобода та обмеження».</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний:</i> 1, 2, 4, 8.  <i>Додатковий:</i> 9, 17.  <i>Інтернет-ресурси:</i> 25.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">14</p>
<p><b>Знати:</b> основні тенденції розвитку комунікативних процесів в інформаційному суспільстві.</p> <p><b>Вміти:</b> аналізувати чинники ризиків та загроз для суспільства мережових комунікацій.</p>	<p style="text-align: center;"><b>Тема 6. Інформаційне суспільство та глобалізація комунікативних процесів</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Лекція</b> <b>План лекції</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Теорії інформаційного суспільства.</li> <li>2. Розвиток комп'ютерних комунікацій: оптимістична та критична перспективи.</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний:</i> 1, 5, 8.  <i>Додатковий:</i> 21.  <i>Інтернет-ресурси:</i> 28.</p> <p style="text-align: center;"><b>Семинар</b> <b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Мережева комунікація: ризики та перспективи.</li> <li>2. Мережеві комунікації як джерело інформаційних загроз.</li> </ol>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

	<p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготуйтеся до дискусії на тему «Цифрові-технології в системі традиційних систем влади: політичний потенціал та нові виклики».</li> <li>2. Підготувати презентацію на 10-12 слайдів у Power Point на тему «Цифрова стигматизація як інструмент маніпуляції масової свідомістю в умовах сучасної держави та суспільства».</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <b>Основний:</b> 1, 5, 8.  <b>Додатковий:</b> 21.  <b>Інтернет-ресурси:</b> 26, 27, 28.</p>	14
<p><b>Знати:</b> місце та роль Інтернету у системі масової комунікації та його вплив на соціальний порядок.</p> <p><b>Вміти:</b> проводити аналіз громадської думки щодо ризиків та перспектив комунікації в Інтернеті (на основі емпіричних соціологічних досліджень)</p>	<p><b>Тема 7. Internet у системі масової комунікації</b></p> <p><b>Лекція</b>  <b>План лекції</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Виникнення Інтернету в інформаційному суспільстві.</li> <li>2. Соціальний порядок в Інтернет-комунікаціях.</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <b>Основний:</b> 1,7,8.  <b>Додатковий:</b> 12, 23.  <b>Інтернет-ресурси:</b> 25, 26, 29.</p> <p><b>Семінар</b>  <b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Феномен влади в умовах Інтернету.</li> <li>2. Соціальні мережі та протестна поведінка.</li> </ol> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготуйтеся до дискусії на тему «Політична влада соціальних медіа».</li> <li>2. Підготувати презентацію на 10-12 слайдів у Power Point на тему «Комунікація в мережі Інтернет: ризики та перспективи (на основі соціологічних опитувань»</li> </ol>	<p>2</p> <p>2</p> <p>12</p>

	<p><i>громадської думки в країнах Євросоюзу)».</i></p> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний: 1, 8.</i>  <i>Додатковий: 12.</i>  <i>Інтернет-ресурси: 25, 26, 29.</i></p>	
<p><b>Знати:</b> як особливості тематизації мас-медіа соціальної реальності та моделі подачі новин відповідно до соціальних інтересів суб'єктів масової комунікації та форм власності медіа-каналів.</p> <p><b>Вміти:</b> аналізувати причини наслідки тематизації.</p>	<p><b>Тема 8. Соціальні інтереси суб'єктів масової комунікації</b></p> <p><b>Лекція</b>  <b>План лекції</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Соціальні інтереси та особливості тематизації мас-медіа соціальної дійсності.</li> <li>2. Моделі подачі новин.</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний: 1-5, 8.</i>  <i>Додатковий: 21.</i>  <i>Інтернет-ресурси: 24, 28.</i></p> <p><b>Семінар</b>  <b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Концепція культурного та інформаційного імперіалізму. Критика опонентами концепції.</li> <li>2. Форми власності ЗМІ.</li> </ol> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготуйтеся до дискусії на тему «Чи повинні уряди намагатися захищати національні культури за допомогою обмеження поширення супутникового і кабельного телебачення?».</li> <li>2. Підготувати презентацію на 8-10 слайдів у Power Point на тему «Мовні конструкції в медіа при висвітленні військових конфліктів».</li> </ol> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний: 1, 2, 3, 8.</i>  <i>Додатковий: 21.</i>  <i>Інтернет-ресурси: 24, 25, 28.</i></p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>10</p>

<p><b>Знати:</b> сутність суспільних ефектів масової комунікації, порівнювати теорії, що пояснюють їх вплив на суспільство.</p> <p><b>Вміти:</b> виявляти ефекти масової комунікації.</p>	<p align="center"><b>Тема 9. Форми та формати масової комунікації. Ефекти масової комунікації та ефективність діяльності ЗМК</b></p> <p align="center"><b>Лекція</b></p> <p align="center"><b>План лекції</b></p> <p>1. Ефект «війни світів». Дослідження масової комунікації в 30-40 рр. ХХ ст. (парадигма тотального впливу): Франкфуртська соціологічна школа, ідеї У. Ліппмана, модель комунікативного процесу Г. Лассуелла.</p> <p>2. П. Лазарсфельд як основоположник теорії обмеженого впливу. Двуступеневий потік інформації.</p> <p>3. Теорія «використання і задоволення» Берельсона.</p> <p align="center"><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний:</i> 1, 4, 6, 8.  <i>Додатковий:</i> 19, 22.  <i>Інтернет-ресурси:</i> 24, 27.</p> <p align="center"><b>Семінар</b></p> <p align="center"><b>План семінару</b></p> <p>1. Дослідження насилля на телебаченні.</p> <p>2. Парадигма «нового погляду» і модель «кодування-декодування».</p> <p>3. Історія дослідження масової комунікації в Україні у період незалежності.</p> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <p>1. Підготуйтеся до дискусії на тему «Зменшують або покращують сучасні ЗМІ можливості для публічних дебатів?».</p> <p>2. Підготувати презентацію на 10-12 слайдів у Power Point на тему «Система маркування екранного насилля».</p> <p align="center"><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний:</i> 1, 4, 6, 8.  <i>Додатковий:</i> 19, 22.  <i>Інтернет-ресурси:</i> 25-28.</p>	<p align="center">2</p> <p align="center">2</p> <p align="center">10</p>
---	---	--

<p><b>Знати:</b> специфіку громадської думки як стану масової свідомості.</p> <p><b>Вміти:</b> аналізувати теоретичні дилеми щодо виникнення та функціонування громадської думки.</p>	<p align="center"><b>Тема 10. Громадська думка як стан масової свідомості</b></p> <p align="center"><b>Лекція</b> <b>План лекції</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Об'єкт та суб'єкт громадської думки.</li> <li>2. Функції громадської думки.</li> <li>3. Стадії розвитку громадської думки.</li> <li>4. Канали вираження громадської думки.</li> <li>5. Види громадської думки.</li> </ol> <p align="center"><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 3, 7, 8. <i>Додатковий:</i> 10. <i>Інтернет-ресурси:</i> 24-29.</p> <p align="center"><b>Семінар</b> <b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Теоретична дилема щодо виникнення громадської думки.</li> <li>2. Реалізм та номіналізм у розумінні сутності громадської думки.</li> <li>3. Монізм та плюралізм у поглядах на громадську думку.</li> </ol> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготуйтеся до роботи в малих групах на тему «Проблеми практичного вивчення громадської думки».</li> <li>2. Підготувати презентацію на 10-12 слайдів у Power Point на тему «Масова свідомість в умовах війни (за результатами соціологічних досліджень)».</li> </ol> <p align="center"><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 3, 7, 8. <i>Додатковий:</i> 10. <i>Інтернет-ресурси:</i> 24-27.</p>	<p align="center">2</p> <p align="center">2</p> <p align="center">10</p>
<p><b>Знати:</b></p>	<p align="center"><b>Тема 11. Інформаційно-психологічний вплив та маніпулятивний потенціал ЗМІ в контексті масової свідомості</b></p> <p align="center"><b>Лекція</b></p>	

<p>особливості інформаційно-психологічного впливу та способи маніпулювання ЗМІ масовою свідомістю.</p> <p><b>Вміти:</b> виявляти та аналізувати маніпулятивні технології, що використовують суб'єктами масової комунікації.</p>	<p style="text-align: center;"><b>План лекції</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття маніпулювання масовою свідомістю.</li> <li>2. Соціально-політичні міфи як спосіб маніпулювання.</li> <li>3. Адвертисмент і дивертисмент.</li> <li>4. Технологія «напівправди».</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний:</i> 1, 7, 8.  <i>Додатковий:</i> 11, 12.  <i>Інтернет-ресурси:</i> 24, 25, 28.</p> <p style="text-align: center;"><b>Семінар</b></p> <p style="text-align: center;"><b>План семінару</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Принцип демократії шуму.</li> <li>2. Особливості маніпулятивної семантики, спрощення, стереотипізації, створення сенсацій як засобів маніпулювання.</li> <li>3. Сутність «методу авторитетів», методу «псевдологічних висновків», використання емоційно насичених слів?</li> </ol> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підготуйтеся до дискусії на тему «Технологія «спіраль мовчання» та використання закономірностей масової свідомості.</li> <li>2. Підготувати презентацію на 10-12 слайдів у Power Point на тему «Роль мемів у гібридній війні».</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Список рекомендованих джерел:</b>  <i>Основний:</i> 1, 7, 8.  <i>Додатковий:</i> 11, 12.  <i>Інтернет-ресурси:</i> 24.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">10</p>
<p><b>Знати:</b> основні механізми функціонування і функції політичної влади</p>	<p style="text-align: center;"><b>Тема 12. Засоби масової інформації та політика: моделі та способи взаємодії</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Лекція</b></p> <p style="text-align: center;"><b>План лекції</b></p>	

<p>суспільстві та її вплив на аудиторію; поняття та характерні риси праймінгу та фреймінгу.</p> <p><b>Вміти:</b> визначати риси гібридної війни як основного способу маніпулювання; характеризувати вплив ідеології на мас-медіа та рекламу.</p>	<p>1. Поняття політичної влади, її механізми і функції. 2. Політичний вплив на аудиторію. Концепція визначення порядку денного. Праймінг. Фреймінг.</p> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1, 5, 8. <i>Додатковий:</i> 14, 17. <i>Інтернет-ресурси:</i> 24-25.</p> <p style="text-align: center;"><b>Семінар</b> <b>План семінару</b></p> <p>1. Дискурс гібридної війни як спосіб політичного маніпулювання. 2. Поняття ідеології. 3. Ідеологія і мас-медіа. 4. Ідеологія в рекламі.</p> <p><b>Завдання для самостійної роботи студентів:</b> <i>1. Підготуйтеся до роботи в малих групах на тему «Протилежність оцінок ролі ЗМІ в сучасному суспільстві, способи обмеження можливостей маніпулювання».</i> <i>2. Підготувати презентацію на 10-12 слайдів у Power Point на тему «Реклама як засіб патріотичного виховання».</i></p> <p><b>Список рекомендованих джерел:</b> <i>Основний:</i> 1, 5, 8. <i>Додатковий:</i> 14, 17. <i>Інтернет-ресурси:</i> 24-28.</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>10</p>
<b>Разом</b>	<b>180</b>	
<b>Підсумковий результат</b>	<b>екзамен</b>	

\* Курсивом визначено інтерактивні завдання з навчальної дисципліни «Соціологія масових комунікацій»

### III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

#### Основний

1. Єнін М.Н. Соціологія масової комунікації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.Н. Єнін. – Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 167 с.
2. Іванов В.Ф. Соціологія масової комунікації: навч. посібник / В.Ф. Іванов. – Черкаси: Видавництво ЧДУ, 2003. – 193 с.
3. Лукашевич М.П. Соціологія масової комунікації: підручник / М.П. Лукашевич, Ф.Ф. Шандор. – К.: Знання, 2015. – 367 с.
4. Різун В.В. Теорія масової комунікації: підручник / В.В. Різун. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.
5. Терещук В.І. Масові комунікації: навч. посіб. для студентів ВНЗ / В.І. Терещук. – Київ: Ун-т економіки та права «КРОК», 2017. – 200 с.
6. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник / О.М. Холод. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 211 с.
7. Холод О.М. Соціальні комунікації: тенденції розвитку / О.М. Холод. – К.: Вид-во «Білий Тигр», 2018. – 370 с.
8. Яремчук С.С. Соціологія масової комунікації: навч. посіб. / С.С. Яремчук. – Чернівці: Рута, 2015. – 247 с.

#### Додатковий

9. Владимиров В.М. Хаос – Розуміння – Масова комунікація / В.М. Владимиров. – К.: КиМУ, 2006. – 365 с.
10. Демченко С. В. Масова комунікація як предмет наукового осмислення (світовий та український досвід): монографія / С. Демченко. – Дніпро: Середняк Т. К., 2012. – 99 с.
11. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини / О.В. Зернецька. – К.: Освіта, 1999. – 351 с.
12. Зернецька О.В. Глобальна комунікація: монографія / О.В. Зернецька. – Київ: Наукова думка, 2017. – 350 с.
13. Зернецька О. В. Нові засоби масової комунікації (соціокультурний аспект) / О.В. Зернецька. – К.: Наукова думка, 1993. – 132 с.
14. Зражевська Н.І. Масова комунікація і культура: лекції / Н.І. Зражевська. – Черкаси: Брама-Україна, 2006. – 171 с.
15. Іванов В.Ф. Аспекты массовой коммуникации: монография / В.Ф. Иванов. – Ч. II. – К.: ЦВП. 2009. – 109 с.
16. Іванов В.Ф. Контент-аналіз. Методологія і методика дослідження ЗМІ / В.Ф. Іванов. – К.: КДУ, 1994. – 112 с.
17. Іванов В.Ф. Основи теорії масової комунікації та журналістики: навч. посіб. / В.Ф. Іванов; за наук. ред. В.В. Різуна. – К.: Центр Вільної Преси, 2010. – 258 с.



18. Іванов В.Ф. Теоретико–методологічні основи вивчення змісту масової комунікації / В.Ф. Іванов В.Ф. – К., 1996. – 260 с.
19. Квіт С. Масові комунікації: підручник / С. Квіт. – К.: Видавничий дім «Києво- Могиллянська академія», 2008. – 206 с.
20. Коновець О.Ф. Масова комунікація: теорії, моделі, технології: навч. посіб. / О.Ф. Коновець. – К.: ЛГУ, 2009. – 266 с.
21. Павлюк Л.С. Знак, символ, міф у масовій комунікації: посібник / Л.С. Павлюк. – Л.: ПАІС, 2006. – 120 с.
22. Партико З.В. Теорія масової інформації та комунікації: навч. посіб. / З.В. Партико. – Л., 2008. – 309 с.
23. Психологічний практикум: міжособистісна та масова комунікація: навч. посіб. / Д. К. Корольов. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 208 с.

### **Інтернет-ресурси**

24. <http://www.socium.info/library.html> – бібліотека соціологічної літератури.
25. <http://www.razumkov.org.ua> – офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень).
26. [www.socis.kiev.ua](http://www.socis.kiev.ua) – сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), викладено багатий емпіричний матеріал (результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані).
27. <http://www.socium.info/library.html> – бібліотека соціологічної літератури.
28. <http://www.i-soc.com.ua> – офіційна сторінка Інституту соціології НАН України.
29. <http://sociopolis.ua/uk> – Центр соціологічних та політичних досліджень «Соціополіс».

*\*Курсивом виділені джерела, які наявні в бібліотеці КНТЕУ.*